

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 12 lipca 2011 r.

**Pan
Daniel Dygudaj
Dyrektor
PKP Polskie Linie Kolejowe SA
Zakładu Linii Kolejowych
w Sosnowcu**

LKA-4101-09-02/2011/P/11/061

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w PKP Polskie Linie Kolejowe SA Zakładzie Linii Kolejowych w Sosnowcu, zwanym dalej „ZLK w Sosnowcu”, wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa przewozu towarów niebezpiecznych w 2010 r. oraz w I kwartale 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 24 czerwca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność ZLK w Sosnowcu w zakresie spraw objętych kontrolą.

Pozytywną ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

1. W okresie objętym kontrolą:

- w obszarze zarządzanym przez ZLK nie wystąpiły zdarzenia z udziałem pociągów przewożących towary wysokiego ryzyka i materiały niebezpieczne,

¹ Dz. U. z 2007 Nr 231, poz. 1701, ze zm.

- wyznaczono doradcę do spraw bezpieczeństwa przewozu koleją towarów niebezpiecznych, zgodnie z art. 30 ustawy o pkn², który spełniał warunki określone w art. 33 tej ustawy,
- doradca terminowo i rzetelnie sporządził roczne sprawozdania z działalności ZLK w zakresie dotyczącym bezpieczeństwa przewozu koleją towarów niebezpiecznych,
- regulaminy techniczne stacji zawierały wszystkie, wymagane instrukcją Ir-3 w punkcie 41, zapisy dotyczące przyjmowania i wyprawiania pociągów z towarami niebezpiecznymi, tj. rodzaj ładunku, numery torów, na które mogą być przyjmowane i wyprawiane pociągi z towarami wysokiego ryzyka i towarami niebezpiecznymi, wykaz pracowników, których należy powiadomić w przypadku nieprawidłowości w przewozie takich towarów (wymienione stanowiska), zastosowanie dodatkowych środków ostrożności w formie powiadamiania podróżnych znajdujących się na peronach o konieczności ich opuszczenia,
- instrukcje o postępowaniu przy przewozie materiałów niebezpiecznych (Ir-16) otrzymały wszystkie osoby związane z przewozem towarów wysokiego ryzyka i materiałów niebezpiecznych. Instrukcje te znajdowały się również na stacjach manewrowych,
- zapisy w rejestrach ruchu pociągów, prowadzonych na skontrolowanych stacjach manewrowych, w tym w części dotyczącej ruchu pociągów z towarami wysokiego ryzyka, prowadzono prawidłowo,
- wyznaczono tory do awaryjnego odstawiania uszkodzonych wagonów; które właściwie oznakowano i wyposażono w wiatrowskazy oraz w pałatki geomembranowe. Torów tych nie wyposażono w trakcję elektryczną pod napięciem, a dojazd do nich zapewniono drogami utwardzonymi,
- opracowano i zatwierdzono plan zapewnienia bezpieczeństwa przy przewozie towarów wysokiego ryzyka,
- przeprowadzono pouczenia wszystkich pracowników związanych z przewozem towarów wysokiego ryzyka oraz towarów niebezpiecznych w zakresie postępowania w czasie ich przewozu.

2. Równocześnie NIK ocenia negatywnie niezapewnienie spełniania przez wszystkie tory do awaryjnego odstawiania wagonów wymogów wynikających z Instrukcji Ir-16 o postępowaniu

² ustawa z dnia 31 marca 2004 r. o przewozie koleją towarów niebezpiecznych (Dz.U. Nr 97, poz. 962, ze zm.)

przy przewozie kolejną towarów niebezpiecznych. Wśród pięciu skontrolowanych torów do awaryjnego odstawiania wagonów stwierdzono, że:

- w jednym przypadku, w związku z porośnięciem torowiska trawą, nie zachowano minimalnej długości toru (60 m), a na jego końcu nie zamontowano kozła oporowego (w czasie kontroli torowisko udroźniono i zainstalowano kozioł oporowy),
- w jednym przypadku separatory prądów błądzących zainstalowano na szynach, przez które nie płynął prąd trakcyjny (w czasie kontroli zainstalowano separatory na właściwych szynach),
- we wszystkich przypadkach tory do awaryjnego odstawiania wagonów nie posiadały odrębnej instalacji odgromowej i uziemiającej.

Ponadto oceniono negatywnie niedokonanie, wymaganych w § 6 ust. 4 Instrukcji Ir-16, uzgodnień z podmiotami uczestniczącymi w przewozie towarów wysokiego ryzyka i materiałów niebezpiecznych, przy opracowywaniu *Planu zapewnienia bezpieczeństwa towarów niebezpiecznych wysokiego ryzyka w transporcie kolejowym* oraz nie zaktualizowano tego planu, mimo zmiany nazwy jednostki (przeniesienia siedziby ZLK z Katowic do Sosnowca) oraz zmiany wskazanej w nim osoby na stanowisku jej dyrektora.

Stwierdzono również, że w okresie objętym kontrolą ZLK przeprowadził jedynie trzy kontrole pociągów przewożących towary wysokiego ryzyka i materiałów niebezpiecznych, z czego wszystkie w 2010 r. Ilość tych kontroli NIK uważa za niewystarczającą.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. ***Zaktualizowanie planu zapewnienia bezpieczeństwa przy przewozie towarów wysokiego ryzyka oraz skorelowanie jego zapisów z planami przewoźników korzystających z infrastruktury ZLK w Sosnowcu w zakresie przewozu takich towarów.***
2. ***Podjęcie działań zmierzających do zwiększenia liczby kontroli pociągów przewożących towary wysokiego ryzyka i materiały niebezpieczne.***

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag

i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.